

1912 április 23-án születtem

DEBRECZEN

A DEBRECENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár helyben
Egész évre . . . 12— kor
Félévre . . . . . 6— kor
Egyévi szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár vidékre :
Egész évre . . . 18— kor
Félévre . . . . . 9— kor
Egyévi szám ára 6 fillér.

Felolós szerkesztő :
SIMON ISTVÁN.
Lankiadó :
HOPOVITZ ZSIGMOND.

Szerkesztőség és kiadóhivatal,
Darabos-utca 7. szám alatt.
: : Telefon 412. szám. : :

Hajnalodik.

Debrecen, április 22.

Az egész ország fellelegzett, a mikor hírül vette a Khuen-kormány végleges bukását. Kevesebb részvétet még nem kísért kormányelnökök bukásában, mint Khuen-Héderváryt. Egész nyíltan mondhatjuk, hogy távozásával a magyar politikai élet tisztulásának jelét látjuk.

Mosolygós arccal fogott hozzá a véderőjavaslatok tárgyalásához. «En vagyok a terminus nélküli miniszterelnök»; mondotta mosolygva. «Ráérek én 1913. január 1-ig», jegyezte meg máskor. És ime! ohi van még az 1913. január 1-je és hol van már a Khuen-kormány.

Politikai alaptétele a kétszínűség, az ellenfél megtévesztése; csak hogy az ellenzék is átlátott a szítán. A trónbeszédben a «legsürgösebb és tovább el nem odázható reform»-nak jelezte a választó jogot — de mikor sürgette rajta az ellenzék, gunyosan «általános, titkos és még nem tudom micsoda választójog» nevezte ugyanaz a Khuen-Héderváry, aki pedig azt hirdette, hogy a választójog van olyan barátja, mint Justh Gyula. Mindig az ellenkezőjét tette annak, amit ígért és sohasem a nemzet javára. A szabadságjogok megerősítését és törvényes garanciáját hirdette, a mikor jött, az eszközökre azonban a sajtószabadság megtiprásával, a látorszavú «Nap» lidőzésével mutatott rá.

Nehéz volna büntajstromát felsorolni, de legnagyobb büne szerintünk az, hogy a magyar nemzetet, mint egy pipogya, politikailag értenetlenségileg gyenge nemzetet állította a világ elé, — amelyet néhány millióval lehet fizetni. Szerintünk legnagyobb büne az, —

hogy akkor, amikor a parlamentben nagy többség volt, amely a nemzet osztatlan bizalmát bírta, akkor felajánkozott az udvarnál, hogy az ő horvátországi eszközeivel majd hozs össze az udvarnak tetsző többséget. Nem elég ellenségünk van a bécsi udvarnál, nem eléggé látták 1906-ban nemzetünk gyöngeségét, még szükség volt Khuen szerint arra is, hogy demonstráltassék az is, hogy 20—30 millió elég ennek az országnak, hogy elkábuljon és jogai érvényesítéséről feleljen. De a saját büne ölte meg a kormányt. Hogy engedjen ugyanaz a bécsi udvar, ennek a gyöngye parlamentnek, amelyről azt gondolja: hlyent ugyan mindig összehozhatok?

Hogy parlamentünk mennyire gyöngye, soha még jobban nem tűnt fel. Egy parlament itübb-ség ünnepélyes formában nyilvánítja akaratát. — Még figyelemre se méltatják. Egy közös miniszter merészkedik szembehejyezkedni a kormányzó párttal, porig alázza a miniszterelnököket és nem a hadügyminiszter megy, hanem a többségre támaszkodó kormány. Ez nem más, mint a parlament gyöngesége.

Uj, erős, hatalmas parlamentre van szükségünk, amelyről nem lehet úgy vélekedni, mint erről a többségről, hogy hlyent ugyanazon pénzért mindig kapunk. Hatalmas erős a nép millióit magába foglaló parlament kell a nemzetnek, amelyről az udvar is tudja, hogy milliókat foglal magában és a népparlament védelmére százezrek és milliók állanak minden pillanatban talpra.

Justh Gyula politikája fényes sikert aratott. Más kibontakozás itt, mint a választójog alapján nem lehet. Ezzel a mai osztályparlamenttel felvenni a harcot katonai, vagy akár gazdasági kérdésben nem lehet a bécsi udvarral. A kérdés

egy egyszerű, mint Columbus tojása; megerősíteni a parlamentet és ha a kormány mögött egy erős népparlament áll, akkor majd csevegünk a véderőjavaslat kérdésében. Csakhogy ezt Tiszáék nem akarták megérteni, mert akkor az ő korrupción alapuló hatalmuknak vége, mert a népparlamenttel a tiszta politikai élet jár. Görccösen ragaszkodtak az utolsó pillanajig hatalmukhoz, szerintük az ország, de mint minden beavatott tudja, a saját érdekében.

Ugy látjuk, az országra egy szebb jövő hajnala pirkad, a demokratikus hajladás, — munka és az erkölcsi elveken alapuló politikai élet kezdészek.

Megalakult az új minisztérium.

Lukács nyilatkozás.

Szombaton délután érkezett haza Bécsből Budapestre Lukács László, az új miniszterelnök, s vasárnap délre már létrejött a Lukács-kabinet, még pedig oly módon, hogy az előzetes tervem megtartották tárcákát az eddigi minisztertel eltérőleg nem alakult új minisztérium, hanem. Változás az elnök-belügyminiszter személyén kívül mindössze annyi, hogy a pénzügyi kormány élére mint miniszter Tleszky János, eddigi államtitkár lépett s van horvát miniszter is, még pedig Josipovich Géza, aki a koalíció idején is horvát miniszter volt. Egyebekben változatlanul megmaradt a Khuen-kabinet.

PÓLI FÉRJHEZ MEGY.

Írta: Verséngi György.

Mikor én diák voltam, azaz hogy éppen azért, mert még nem voltam diák, alig vannak, hogy kitavaszodjék. A temető volt a legkedvesebb tanárok. Lombos, árnyékos fák, alatta csinos, kényelmes, szürkére festett padok, minden sír gondosan ápolt kis virágos kert. Azokon a padokon tanultunk, beszélgettünk, szövögettük nagyratörő terveinket, főként pedig pipáztunk, szivaroztunk, amit a kollegiumban keserves kölvelkezmények nélkül nem cselekedhettünk. Csoportosan azonban fenn a temető csücskében heverésztünk a vadvirággal áttört zöld gyepen. Mózsi rendszeren köztünk volt, amolyan halvérű kamasz, akinek legfeljebb sületlenségeken járt az esze, vagy nem igen sikerült uréfékat szokott megkísérelgetni. Lenni a Torda-utca sarkán szoktuk magunkat kurtaszivarral ellátni, ahol a szép Matild fehér kis keze kaparászta ki számunkra az illatos füstölőket, aki bár jól tudta, mi kell, még s mindannyiszor édes hangon fuvolázta: Mi tetszik? Mózsi úgy nézett rá, mint valami meszelővel mázolt boltcserre, még soha szonettet sem írt: Hozzá. S röhögve beszélt, hogy otthon a falujokban, tavaly a pünkösdi vakáción megleste a kántor szép leányát, Pólit, s mikor fürdött és a csigolyabokrok mögöl egy marék sárt dobott ringó fehér keblére. Még jobban röhögött, mondván, hogy miként sikongott

a szép Póli: Te voltál, kutyafulú Mózsi! megmondalak a pádnk, iradj elböröl.

Es ez a semmiházi léha Mózsi egyszer csak egészen elérzékenyülve sóhajtott, majd, hogy riva nem fakadt: Szegény Károly! Ez a szegény Károly t. i. egy valódi diák volt arról a környékről. De hogy miért szegény, azt mi nem értettük. Mózsi magyarázta meg az őszinte részvétel melabus hangján. Hogyne! úgy szerette (szereh) azt a Pólit, mint a g lamber Guzát. Csak azért tanult meg olyan hűségesen még a görögöt is, hogy mentül hamarabb végezzen, elvehesse. Es Munka néni Pólit férjhez adta. Igaz, hogy Póli nem kart menni. Sirt Azt mondja, hogy ő nem hagyja el a anyját. De Munka néni vigasztalt, hogy úgy sem viszik messze, csak a harmadik faluba. Minden héten láthatjuk egymást. Jómódu ura lesz, tejbe-vajba füröszk. Okos, megelégedett ember. A szomszédasszony is biztatta: Ne busuljon öcsém asszony, a tyuk is elveri csirkéit magától, ha megölnék. De azért hiába kedveskedett Pólinak egy szüret óta tartogatott gerezd szőlővel. Egy billenget sem bírt megenni belőle. Fájt a szíve, sirt a lelke. Hanem azért csak megvolt ez esküvő.

Ettől fogva, ha Károlyt láttam, én is mindig olyan megilletődötten néztem rá s fájó érzéssel gondoltam a szenvedő, sorvadó, szerencsétlen menyecskére.

De aztán jöttek a cenzurák, a kánikulai vakáció, boru, derü. Szégyellem megvallani, egészen

elfelejttem ezt a históriát. Azonban telik-mulik az idő, egy pár esztendő múlva én is diák lettem. A husvét vakációban éppen ott lebzseltem a Póliék szomszédságában, a szolgabíróéknál, anélkül, hogy a multakra eszméltem volna. Később esett husvét, éppen Szentgyörgynap reggelén valánk a kollegiumban indulndók. Azt mondja előtte való nap a szolgabíró: De már estére elmegyünk Hupiekhoz Györgyöt köszönteni Reggelig sem szabadulunk. Hanem mi ez? Hajnalban neki Kolozsvárnak! Alh tunk az uton eleget, nem is ráz nagyon a szekér. Elredezni kezdtem a Hupi szóra. Hiszen mi Póliékhoz megyünk! Nem szeretem az ilyen megölt boldogság eleszött vértanuit látni. De hát megyünk, megyünk!

A vassalakokk l bőven telehintett uton zakatoló zuzóművek, vöröslő kohók közt, hamar megérkeztünk. A takaros, nagy udvar Palusi tornácán már várakoztak ránk. Ott állott Póli, egy kövér, tokás asszony. Piros arca majd kicsattant az egészségtől. Mosolygott, k cagot minden porcikája: a szeme, szája, husos orcája, tán még a könyöke is. Gyuri ur arca szintén olyatténképpen ragyogott. Ót egy kissé megviselte a boldogság, meghuzta. Elöl a leje is levelelt. De különben csupa jókedv, megegedés.

A szobákban forrt a vendég. En is kellemeztem magamat jobbr-balra. Mind fogytig a háziasszony csicsérgését szerettem volna hallni. De az asszonyok úgy lefoglalták, alig ütődött

**Élő viragból legizlésesebben
Hoblya virágcsarnokban**

otótt bli és estélyi eszeknek szimpadi virágajándékok és koszorúk a legszebb kivitelben készülnek

Szent-Anna-utca 5. Teljérés: Hudák Béláné

Lukács László miniszterelnök ma már megkezdte a pártokkal való tárgyalását is. — Előbb Kossuthékkal, azután Justhékkal lép érintkezésbe s megismereti velük kibontakozási programját s ennek keretében választójogi tervezetét. Ugy látszik, a miniszterelnök a Justh-párt részéről nehézségekkel fog találkozni.

Lukács nyilatkozás.

Lukács miniszterelnök egy esti lap munkatársának a következőket mondta:

— A kormányt megalakítottam: megmaradnak az eaddigi miniszterek. Megvan gróf Zichy János is; ő megtartja a kultuszminiszteri tisztséget. Pénzügyminiszter Teleszky lett. Van horvát miniszter is: Josipovich Géza. A fölterjesztés a kabinet megalakításáról fölment ő felségéhez. Munkárpárt volt köztünk és megbeszéltük a dolgokat.

— A pártokkal még nem tárgyalt a kegyelmes ur?

— Nem, azokkal ezután lépek érintkezésbe.

— Kegyelmes uram, nagy feltűnést keltett a Justh-pártban az a hír, hogy nagyméltóságod választójogi tervezetében bizonyos kuriális rendszer foglaltatik, úgy, hogy csak a kuriális tagjai szavazhatnak.

A miniszterelnök erre a következőket mondotta:

— Kérem, nem lehet jelszavak után indulni. Valaki kijeztette a kuriális szót s ezen megütköznek, holott még azt se tudják, mit akarok. Véleményt csak akkor mondhatok, ha majd alkalmam lesz megismertetni választójogi rendszeremet.

— Mikor kezd meg a kegyelmes ur a pártokkal való tárgyalást?

— Holnap. Kossuthékkal tárgyalok először, s azután Justhékra kerül a sor. Azt hiszem, még holnap délután megkezdem a tárgyalást velük is. Ennyit mondhatok ezúttal.

Lukács László vasárnap bejelezte kabinetje megalakítására vonatkozó tárgyalásait.

A Justh-pártban élénk csatlóságot keltett egy a Khuen-kabinet tagjainak megmaradását mint pedig az az információ, amelyet Lukács László kuriális választójogi tervéről kapott a párt. Justh Gyula ismételt tanácskozási vezértársaival, Bathányi Tivadarral és Holló L.ossal s velük a párt álláspontját illetőleg teljesen egyértelmű megállapodásra jutott.

A párt a tervezett választójogi reformot nem fogja elfogadni. Az új kormány tagja vasárnap délelőtt a

a fülembé egy-egy hasznos, ámbar prózai töredék. Hallom, a hogy mondja a mámi: Ugyancsak szép káposztád van, iszen ma-holnap irar borulni kezd! Csak szárazság ne legyen! — mondja Póli. Féltem a palántáim; mind elpusztulna, mind megenné a bolha.

Hát a méheket kiraktatok már?

Ojjé! még József napján. Pompásna teletek, már nagyszerűen hoztak. Szüretjük volt a bőségesen virágzó sok sombokon. Tavaly csak a sonkolyon annyi pénzt csináltunk, hogy...

De azt már nem hallottam, hogy mennyit. Hiszen főként az volt a bajom, hogy engem is egészen magának foglalt le egy süket oláh legény. Nem tágitott melőlem. Az asztalnál is egymás mellé kerülünk. Roppant intímus barátságba keveredtünk. Ő nem tudott magyarul, én nem tudtam oláhul. — De ez őt nem zavart. Arra a merész gondolatra jött, hogy latinul társalogjunk, t. i. plajbással. Egész kötés papírost vitt elő a kaputja oldalszéből. Arra írogatunk a mondókáinkat. S tulajdonképpen ez egész okos dolog volt. Nem szégyelhetjük magunkat egydologtól. Csak arra ügyeltem, hogy az én státuszgyakorlataim használat után elintésem, ne hogy avatatlán illetőleg avatott kezekbe kerüljenek. Mindjárt ismerkedésül elmondta, hogyan lett ilyen szerencsélenné. Gyermekekorában megürhesedett. Az anyjának azt tanácsolta a flu-

penzügyminiszteriumban tartották meg első miniszter értekezletüket. Ezen az értekezleten, amelyen Lukács László miniszterelnök elnökölt, az új kabinet prezeptív tagjai mind részt vettek.

Lukács László miniszterelnök ma délután tízen óra körül felkereste Kossuth Ferencet a Gresham-palotában lévő lakásán. Kossuth egyedül fogadta Lukácsot, aki a közlatozásról tárgyalt vele.

A város ügyei

Debreczen város tanácsának az üléséből.

A városi tanács ma délelőtt ülést tartott, amelyen a következő fontos ügyek kerültek szószerepre:

A Fried és Adorján-cég 9000 korona részletfizetést kér számlája terhére kintalni.

A máv. színszerelő telepeit épít, de ennek következtében a szabályozási vonal t meg kell változtatni. A város a máv. részére területet enged át, viszont a vasutnak kötelessége téglakerítésként a hirtokukból az új szabályozási vonalnak megfelelően 338 négyzetözet megfizetését.

A cs. és kir. 61-ik gyalogezred folyó hó 25-én a Sámson felé vivő uton harcserű lögyakorlatokat tartani. A főkapitány azonban megkereste az ezredparancsnokságot, hogy mivel ebben az időben nagy az áll felhajtás ezen az uton, a debreczeni országos vásárra, a harcserű lögyakorlatok halasztassanak el. — Az ezredparancsnokság eleget is tett ennek a kérésnek.

Geréby Pál és Svartz Vilmos a kertváros nevében felszólalnak a tanács azon határozata ellen, amely szerint nem engedik meg területükön az utépítést. A tanács most is fenntartja álláspontját: várjon a kertváros addig, amíg a csatornázás véget ér és rendezik.

Budaházy Dezső volt nyomdai könyvelőnek a tanács kiutalja a végkielégítést; Várakozó Gábor gépmesternek pedig tudomásul veszi a közgyűlés által elfogadott nyugdíj jogosultságát.

A zálogházak felszólalnak a miniszter legújabb rendelkezése ellen, amelylyel a k matfizetési és egyéb zálogházi eljárás akarja megrendbályozni. A tanács nem veszi tudomásul a felszólalásokat.

A tanítók «Otthona» részére ideiglenesen a régi gazdasági tanintézet V-ik számú tennertét jelöli ki a város.

A város nagyterdei fürdőjébe új beruházások eszközöltettek mintegy 470 korona értékben.

tudása szonya, hogy kenyérsütéskor, mikor a kenyeret kiszedte, vesse be őt. Ugy is lett. Az a bizonyos baj el is múlt, hanem aztán így leserencsélendett a helyébe. Ezen persze, nagy részvétellel sajnálkoztam. Aztán sirig tartó örök barátságot kötöttünk. Majd megkötöttük a meggyar-oláh testvériséget. Mindez valami édes-kedvű boroska sűrű szürcsölgetése közben történt.

Arra már nem emlékszem egészen világosan, hogyan kerültem elvégre is a szekérbe. De azt tudom, hogy bucsuzáskor megakartam kérdezni Pólitól: Nem látogatja-e meg álmaiban olykoron szegény Károly halavány árnyalakja? Nem hallja-e az éjféli viharban megtört lelkének kétségbeesett zokogását?

De a szolgabíró elnogatott: Gyerünk, gyerünk! messze ut van még előttünk.

S utólag valóban örvendtem, hogy semmit sem szólhattam. Alig érkeztem Kolozsvárra, Károlyhal találkoztam. Repeső örömmel fogott karon. Mentünk kifelé. Nagy élénkséggel me léte légatusi vidám élményeit. Betérünk a monostori sötházba, egy pár kanocsó sör, egy pár virtsi erejéig. Futotta még a légatumból. Ott aztán oivadékonnyan kért, írjak az ő nevében egy szép szerelmes verset a jegyző gyönyörű leányához. Valódi hétszepség: szőke haj, fekete szem, piros ajak, gödrös áll. Ez benne legyen. De jász: első, utolsó szerelmem, én édes mindenem!

Zilahy Gyula engedélyt kér Márkus Emília, Beregi Oszkár, Tanay Frigyes, Jászai Mari művésznők fellépése alkalmából a helyi k 25 százalékos emelésére, — a bérlők jogainak megsértése nélkül. A tanács teljesít a szinigazgató kívánságát és engedélyezi a 25 százalékos helyreemelését.

Az állami méntelep betérjeszti a szélviharokozta károkról szóló kimutatást. A tanács kéri a mérnöki hivatalnak.

Mező Armin a Bábaképezde háta megett elterülő üres tért fátalep céljaira kéri átengedni. A tanács nem teljesíti a kérést, mivel a terület helyre szolgál, másrészt tűzveszélyes volna a Bábaképezde részére, ha közelében olyan fákra tárt létesítmények.

Dankó Béla temetkezési intézet tulajdonosai a város megfogja újítani az utcán hirtelen elhalálozottak elhordására vonatkozó szerződést.

A vágóhídi műjégygár tekintetül aerra, hogy a jégszükséglet már kezdetét veszi, megkezdte teljes üzemét.

A máv. gépjavitó hővitési munkálatokra kéri engedélyt és egyúttal annak a három holdnak az átengedését, amelyet a város díjlatlan használatára bocsájtott. A gazdasági tanácsnok jelentése szerint a vasut már el is kerítette a három holdot magának, úgy, hogy most már a terület eddigi bérlőjét kártalanítani kell. A tanács úgy határoz, hogy a bérlő a vasúthoz forduljon kárigénye kielégítése végett, mivel a máv. a város megkérdezése és engedélye nélkül kerítette el a szóban forgó területet.

A mérnöki hivatal szerint építkezésre kaptak engedélyt: Vályi Nagy Gusztáv Dar bos-utca 57. számú telken, özv. Kovács Jánosné, Bercsényi-utca 40. sz. alatt, — mindkét engedélyt megadják és a kisajátítások t véghez viszik.

A debreczeni fémárugár r.-t. tekeladaraboklási kérését a tanács az építési bizottság véleményezésére engedélyezi.

Az áprilisi fagyok és a vetések.

Nincs országos kár. Csak a gyümölcs lesz drágább.

A múlt hetek dermesztően hideg időjárása nemcsak a városi embereknek volt rendkívül kellemetlen, hanem a gazdákat is nagyon fájdalmasan érintette. Sőt tulzás nélkül mondhatjuk, hogy utóbbiakat százszorta közelebből érdekelte az a hideg szél, amely április elején végig süvített az országon s — hideget és fagyot terjesztve magakörül — elpusztulással fenyegette a szenge vetéseket. Minket városiakat csak az bosszantott, hogy a már elrakott téli kabátjainkat újra elő kell vennünk, de a termelők és gazda emberek nagyon jól tudták, hogy a «boldond idő» messzire kiható gazdasági károknak lesz az okozója.

Es érthető, ha nap-nap után felő reménykedéssel nézték a szürke égboltozatot: mikor fogják a tavaszi nap aranyos sugari végre áttörni a felhők sűrű rétegét?

Már-már azt hittük, hogy országos csapás előtt állunk, amikor végre mégis engedett az időjárás zordságából. A fagykárokról szóló hírek szerencsére tulzottak voltak, bár nem nélkülözték a valóságot. Megállapítható az is, hogy a nagy hideg szerencsénkre a tavasznak a legelője állott be, tehát tulkorán ahhoz, hogy a vetésekben — amelyek még jóforán ki sem bujtak — országos kárt okozhatott volna.

A hideg nem igen befolyásolja a vetéseket, amelyeknek állása általában kielégítő. Károk csak helyel-közzel esznek, s inkább a tavaszi vetésekre fog szorítkozni. Ezek ugyanis még gyöngébbek s így jobban megéreztek a hideget.

A tul sok neveltség és a kemény hideg sok helyen megártott a vetésnek, amely megsárgult. Ha azonban az időjárás most kedvező marad, akkor a meleg és száraz idő még min-

Ágytollat gőzzel

tisztít
WACHA gőzmosó gyára
Simonffy-u. 55. Széchenyi-u. 6. Varga-u. 35. Verbóczy-u. 14.
TELEFON 839. TELEFON 840.

dent jóvá tehet. Az általános nézet az, hogy a kár még nem nagy, ha azonban a hideg megismétlődik, akkor igazán beláthatatlan veszteségeket szenvedhet az ország. Ez az eset remélhetőleg nem fog beállni. Érdekes, hogy egyes helyeken még direkt hasznos is volt az a sokat szidott időjárás. Ott ugyanis, ahol a növényzet túl buja volt, ott a hideg azáltal, hogy fejlődésében megakasztotta, a későbbi megdőléstől is megóvta a vetéseket.

Kárt okozott azonban a hideg időjárás a gyümölcsösökön.

Mindazok a gyümölcsfák, amelyek a kritikus időben már virágoztak, elfagytak. Ezeknek tehát az idén nem lesz gyümölcük. Így a korai barack csaknem mind elpusztult. Ez természetesen azt is jelenti, hogy a gyümölcs az idén drága lesz, mert a későbbi virágzás mennyisége és pótló képessége nagyon bizonytalan. E mellett féltős, hogy a későbbi virágzást is lefagyasztja majd a májusi fagy. Különösen Kecskemét, Debrecen és Szeged s más alföldi városainkat érinti érzékenyen a fagykár.

A gyümölcskártól eltekintve a konkrét kárt megállapítani még nem lehet.

Nyilatkozat.

Jegyzetek egy elmaradt főtárgyaláshoz.

A «Hétfő» című helybéli lap f. hó 28-iki tegnapi 7-ik számában «Visszavont sajtóper» címen egy cikk jelent meg, melyen vörös fonálként húzódik végig az a sokoldalú, minden részletre kiterjedő alapos tájékozatlanság és meleg érdeklődés, mely eddigi zenei tárgyú cikkeit jellemezte. — A cikk azzal a sajtóperrel foglalkozik, melyet Grósz Ernő zenetanár indított ellenem és Sándor öcsém ellen azért mert a részéről jövő személyes és alaptalan támadások folytán kénytelenek voltunk ennek az urnak a multját egy kissé szellőztetni.

A «Hétfő» c. lap cikke a következőképen szól:

«Visszavont sajtópör. A zenetárolók harcának epilógusa. Még élénk emlékezetében van a debreceni közönségnek az a sajtóháború, amelyet a Zenede és a Zenekonzervatorium tanárai folytattak egymás ellen. Grósz Ernő zenetanár megakartta tisztítani városunk zenei életét a hivatástalan és oklevél nélküli zenetanároktól. Elkeseredett küzdelem lett következménye ennek a törekvésnek, amelynek a során sok méltatlan mód érte Grósz Ernőt. Napnap után jelentek meg az oklevél nélküli tanárok tollából olyan cikkek, amelyek sértették Grósz Ernő egyéni és zenetanári reputációját. Grósz Ernő inkriminálta a támadó cikkeket. A bizonyítási eljárás lefolytatása alkalmával kiderült, hogy a méltatlanul megindult zenetanár ellen emelt vádak nem felelnek meg a valóságnak. A napokban kellett volna ezen érdekes ügyben a főtárgyalásnak lefolyjni a debreceni kir. törvényszék mint sajtóbíró előtt. A sajtópör tárgyalása azonban elmaradt, mind Grósz Ernő zenetanár a vádat ellenfeleivel szemben elejtette. Elejtette pedig azért, mivel Debrecen zenekulturájának az érdekeit látta veszélyeztetve, ha a pör lefolyt volna. Eltekintet tehát a személyes ellentétektől és elvi állásponton helyezkedve, bevértja a műszterium intézkedését az oklevél nélküli zenetanárok ellen. Az egész magyar zenetanárság nagy érdeklődéssel és örömmel várja már ezt az intézkedést, amely nemcsak Debrecen, hanem az egész ország zenei életét megszabadítja a hivatástalan zenetanítással foglalkozó kartársaktól. Vagy pedig ez a rendelkezés rövidesen életbe fog lépni, abban Grósz Ernőnek nagy érdemei vannak. Felesleges tehát minden sajtópör, amikor az egész ország hivatásos és okleveles zenetanársága és az egész közvélemény fogja Grósz Ernő álláspontját a magáévá tenni.»

Hát ez a dolog nem így van, sőt nagyon is másképpen van. — Alább hitelesen, a bírósági akták hitelességével mondom el a tényállást. — Nem tettem volna egyébként, mert nem telek örömmel abban, hogy másnak szégyenét, gyalázatát a nyilvánosság elé vigyem. De az idézett cikk egyenesen kényszerít erre. Akinek vaj van a fején, ne menjen a napra, s ha mégis

oda megy, ne csodálkozzék, ha a vaj elolvad és végig csorog rajta.

Grósz Ernő a P. Nagy Zoltán-féle zeneiskola fiatal zongoratanára nem régóta van Debrecenben. Nagyhangú reklám előzte meg, az emberek egyébként nem ismerték. Ő a helyett, — hogy mint fiatal ember és mint idegen, kezdetben az illő szerénységgel viselkedett volna legalább addig, míg kifejezti működésével és elért eredményeivel valami jogcímet szerez magának ahhoz, hogy szavát hallassa, azzal kezdetbe működését Debrecenben, hogy a Zenedének 15—20 év óta itt működő régi tanárait a nyilvánosság előtt megtámadta, majd cimbitorlásért a rendőrségnél feljelentette. Én is egyike voltam a «cimbitorlóknak».

Igaz ugyan, hogy a «Hétfő» című félhivatalos e hó 8-ikán megjelent 5-ik száma azt írja, hogy ezen egész cimbitorlási affairt tulajdonképpen P. Nagy Zoltán, a zenekonzervatorium tulajdonosa kezdeményezte, bár hogy is áll azonban a dolog, annyit ítélek, hogy a feljelentés Grósz Ernő neve alatt adatott be.

Mint ismeretes, az ezen ügyben itélkezett hatóságok fényes erkölcsi elégtételt szolgáltatottak a méltatlanul megtámadott tanároknak. — Hogy Grósz Ernő ezt a döntést a belügyminisztériumhoz megfellebbezte, ez az ő részéről csak következetesre vall. Sajnos, nem volt ilyen következetes akkor, mikor az ellenünk indított sajtópert visszavonta. Ugyanis, mint már említettem, ennek az urnak a folytonos okvetellenkedésai arra kényszerítettek, hogy az ő egyéniségét és dicsőtlen multját néhány vonással a nyilvánosság előtt megvilágítsam. Ugyanezt tette Sándor öcsém is. Tettük pedig ezt a közérdek megóvása szempontjából, ha lássa a közönség, ki az, aki mint a közérdekes öre, elevenek és holtak felett itélni akar, valójában pedig a közélet purifikálásának jelszava alatt kisdudulást akarta belénk szorítani.

Grósz Ernő az ellenünk beadott feljelentésében a következőket panaszolja:

«Tekintetes kir. Törvényszék!

A «Debreceni Ujság» alatti csatolt február 10-iki számában a «Nyittr» rovatban Füredi József zenetanár aláírásával egy cikk jelent meg a zenekonzervatorium igazgatójához — P. Nagy Zoltán urhoz címzett nyittr levél alakjában, amelyben reám vonatkozólag sok valótlan tényállítás foglaltatik, ezek között több olyan is, melyek valóságuk esetén engem a közmegevesítésnek tennének ki.

Ilyenek a következők:

1. «Elmondott néhány féltve őrzött intézeti titkot, melyeket pedig az Ön zenekonzervatoriuma jó hire érdekében nem lett volna szabad nyilvánosságra hozni. Így többek között, hogy Ön tanárait arra akarta kényszeríteni, hogy a gyengébb növendékeknek is «grószet» adjanak, mert a hármassokkal elidegenítik a növendékeket az intézettől, ami pedig az Ön üzleti érdekeivel ellentétesek.

2. Grósz Ernő áll. képesített okleveles tanár urat még minden pozitívabb menesztették, sőt legutóbb Szatmárról a sz. szoros értelmében «kipofolták», és ő még megpofozóját bocsánatot is kért, sőt: nem res. ele kísérletet tenni azután, hogy annak bizalmába újabb behizelgessen magát — E célból Szatmáron is járt, s állítólag ott is tanári állás után, de hogy célt értesen, igényre akarta venni az őt felpofozó egyént is.»

A «Debreceni Ujság» február 11-iki számában pedig «Füredi Sándor, a szatmári zenede igazgatója» aláírásával egy nyittr közlemény jelent meg. E cikkben a következő, valódiságuk esetén engem a közmegevesítésnek kitévő, illetve meggyalázó kifejezések foglaltatnak: «Grósz Ernő nem elégette meg, hogy szétrobbantotta a miskolci városi zeneiskolának tanári karát, most ujabban Debrecennek országos zenei ismert és eismert zenedéjét akarja szétrobbantani. Grósz ur és társai láthatják, hogy övék a szájhösködés, s másé a tudomány, láthatják, hogy ők reklámból élnek». Stb. Stb.

A hozandó marasztaló ítéletet kérem a «Debreceni Ujság» vezető helyén hivatalból közzététetni panaszoltak költségén. Tisztelettel Grósz Ernő okl. zenetanár.

E feljelentés folytán a valódiság behizonyítása céljából megindult a vizsgálat. Egész sereg

tanut hallgatott ki a bíróság. Vallomásukat a jegyzőkönyvek alapján az alábbiakban szó szerint közlöm.

Dr Szentpály István, Miskolc város akkori polgármestere és mint ilyen a városi zenede elnöke a következőleg vallott: «Grósz Ernő, mint a városi zenede volt igazgatója, az intézet ügyeit elhanyagolta, az igazgatói teendőket nem töltötte, ennek következtében a növendékek száma megcsappant, és a szülők részéről is több panasz érkezett, hogy a növendékek kiképzése nem megfelelő. Ezenkívül csekély összeg pénz is kezeit, mint igazgató. melynek kezelése körül kisebb — nem lényeges — szabálytalanság fordult elő.

Gálffy Ignác tanu vallomása (Miskolc) a következő: «Grósz Ernő zeneiskolai ideiglenes igazgatói állásához nem illő működése miatt a szabályszerű próbaév után igazgatói minőségében nem véglegesítették. Tanári minőségében sem tanusította azt a hivatali buzgalmat, amely miatt kitünt, hogy ebben a minőségben sem maradhat meg az iskolánál. E miatt kénytelenek voltunk más igazgató után kutatni. Azon okok, melyek miatt Grósz Ernőnek a miskolci városi zenede tanári állásától meg kellett vonni, a következők: A hivatalos zenede óráknak elhanyagolása, a szülőkkel és a tanártársakkal való érintkezés megem felelő volta.

Dr Tanódy Endre vallomása (Szatmár) a következő: «A szatmári dalegylet zeneiskoláját Grósz Ernő és Füredi Sándor személyes tőrszalkodása sodorta válságba. Ennek következtében Füredi Sándor kilépett. Grósz Ernőnek pedig a tanács javasolta, hogy lépjen ki.»

Kihallgatták **Kühne Emil** is, a Németországban levő königsbergi zeneiskola igazgatóját. — Ez iskolánál Grósz Ernő 6, mondhat hónapig volt.

Kühne vallomása a következő: «1906 október 15-től kezdődőleg Grósz Ernő a königsbergi zeneiskolához tanárnak szerződött, ahol 1907 áprilisáig volt tanár. A karácsonyi és husvéti szünidő alkalmával Grósz ur elutazott, anélkül, hogy az előadások újból megkezdése céljából az első órák megtartására pontosan megjelent volna. **Első ízben elnézést gyakoroltam.** — Husvétkor megígérte, hogy a szünidő után az előadások megkezdésére pontosan meg fog érkezni. Nevezett azonban nem jelent meg, mire a tanítványait a többi tanerő között felosztottam és ezzel Grósz ur tevékenysége a königsbergi iskolánál megszűnt.»

Tehát Grósz ur angolosan távozott.

A vizsgálat folyamán én becsatoltam eledelben ennek az urnak egy pár sajátkezűleg írott levelet, melyek az ő egyéniségét megvilágítják. E levelekben kényérádóit és pedig a miskolci városi zenede vezetését «miskolci disznók»-nak, a szatmári zenede vezetését pedig «aljasok»-nak nevezi. Hasonló módon nyilatkozott jelenlegi gazdájáról, P. Nagy Zoltánról is s e tekintetben a fenti leveleket harmonikus egészíti ki Nagy károlynak a Zenede eljárójának és **Dr Spitz Lipót** ügyvédnek vallomása:

Nagy Károly így vallott: «Egy alkalommal Grósz Ernő a zenede folyosón beszédbe elegyedett velem. Elmondotta, hogy ő nagyon szeretne átjönni s azért akar beszélni az igazgatóval, mert P. Nagy Zoltántól meg akar szabadulni, mert az egy veszedelmes, rossz ember. Ez alkalommal azt is említtette a zenekonzervatoriumra, hogy ott sok bajok vannak.»

Dr Spitz Lipótnak pedig ezeket mondotta: «Mikor őt P. Nagy Zoltán a zeneiskolájához tanárnak szerződött, tanári fizetésűl egy bizonyos összeget garantált neki. Ennek egy részét olyképp kapja meg, hogy a Zenedévelők Társaságának hangversenyén a zongorakíséretet eljátja. A zenekar szervezését pedig P. Nagy Zoltán nem művészi célok megvalósítása végett vette fel, hanem tisztán azért, hogy a tanári fizetés egy másik részletét Grósz Ernőnek a zenekart felállító zeneegyesület vagy egyesületek fizessék meg; mert ha ez meg nem történhetné, úgy ezt az összeget is P. Nagy Zoltánnak kellene fizetni. Ha már most ő, t. i. Grósz Ernő, a Zenede hangversenyén is elláthatná a zongora kíséretet, s ezért hangversenyenként 100 koronát, s így venként 500 koronát e címen kaphatna, úgy P. Nagy Zoltán elejtene az egész zenekar eszméjét, mert nem ez a fontos, hanem az, hogy Grósz Ernőnek meglegyen a garantált jövedelme.»

Viszont neki, t. i. Grósz Ernőnek, teljesen mindegy, hogy milyen címen kapja a fizetést».

Ime, ezek a tanuvallomások. Minden ember saját multjának produktuma. tehát elmondható, hogy: ime, ez Grósz Ernő. Ezek a tanuk egy sereg más tanuval egyetemben mind idézést kaptak a főtárgyalásra. Grósz ur kezdte magát kényelmetlenül érezni. Két levelet is írt ügyvédeknek. Kért, tegyék lehetővé, hogy ő feljelentését visszavonhassa. Csak egy kis nyilatkozat alakjában adjak neki írástomat — Még hízelget is a levélben. — Ezt írja: «Füredi József művészi képességeit, paedagogiai érdemeit, rátermettségét soha senki előtt nem vontam kétségbe». — Ugyanez a Grósz Ernő írta ezt, aki engem cimbitóriásért a rendőrségnél feljelentett. — Mialatt azonban jobb kezével e békés leveleket írogatta, baljával mérges kis támadó cikkeket süttött el a Hétfő hasábjain. Ez és a tanuvallomásokból vont következtetésem végkép meggyőzött arról, hogy ezzel az emberrel békében együtt munkálkodni lehetetlen. Nem reagáltam tehát felhívásaira. Igazam biztos tudatában nyugodtan néztem a főtárgyalás elé. És mi történt? Mikor szorult a kapu, a főtárgyalás előtt 2 nappal Grósz ur legnagyobb meglepetésemre és sajnálatomra feljelentését visszavonta, még pedig «minden nélkül».

Ezt elvégre az ő részéről érthetőnek találtam — mert valóban nem nagy kedve lehetett arra, hogy a tanuvallomásokat a főtárgyaláson ismét végighallgassa.

Részemre nem is tértem volna ismét vissza ez ügyre. Futni hagytam volna. De hogy a ebből a rá nézve csufos kudarcból még erkölcsi tökélet kovácsoljon, hogy a közvéleménynek azt teljesen elferdítve tárlják fel és hogy ez az ur továbbra is úgy szerepeljen, mint a kultura előharcosa és a közélet purifikátója, ezt hallgatással mellőzni már mulasztás lett volna. — Leközöltem tehát a bírósági akták tartalmát, melyek mind egy-egy jól sikerült vonással járulnak hozzá ahhoz a képhez, melyből Grósz Ernő egyénisége kialakul.

Feljelentésében Grósz Ernő azt panasolja, hogy az én cikkem tartalma reá nézve meggyalázó és valódiság eselén őt a közmegegyezésnek tenné ki — amde a bíróság döntése elől, melyet maga provokált, kitért. Most aztán, akik problémák megfejtesével szeretnek foglalkozni, törhetik a fejüket rajta, hogy ki van-e téve Grósz ur a közmegegyezésnek, avagy nem?

Debrecen, 1912 április hó 22-ikén.

Füredi József
a Debreceni Zenedirektorára.

A debreceni rendőrség és a zongorista urak.

Zene és leánykereskedelem.

Minden muzsikáló kis pavilonban van egy parkettes terem és a terem szögletében egy sántalábú, ódon zongora. Az öreg hangszer mellett ül egy fekete pápaszemes bácsi, aki nyájas és bizalomgerjesztő és ő veri a zongorát.

Valamennyien igen csöndes és jómodoru emberek. Egyáltalán nem vágnak hirtetve, hallhatatlanságra. sőt ellenkezőleg. Nem is foglalkoznának velük — sőt ellenkezőleg — ha ezek a csöndes, jó bácsik most életjelt nem adtak volna magukról. Minthogy azonban a fekete pápaszemes bácsik ez egyszer pillantást vetni feléjük.

A fekete pápaszemes kappelmeiszterek ugyan is országos mozgalmat indítottak, és méltóságos Thék Endre, Kohn Fülöp, Scheiner Fülöp, Lukács Miklós alapító tagok védnöksége mellett szervezték tömörültek. Megalakították Magyarországi Zongoramesterek Egyesületét, amiben egy testület alakultak az összes e honban klipirozó zongorista bácsik.

Most aztán felhívást kapott tőlük a debreceni rendőrség. Jelentik, hogy a magyarországi zongoramesterek úgy közművelődés, mint erkölcsi szempontból egyútté tömöríteni s a tisztességtelen elemeket lehetetlenné tenni igyekeznek.

Ez nagyon szép cél, de a legjelentősebb passzusa a felhívásnak az, hogy: «Sűrűn for-

dulnak elő oly esetek, hogy a magát zongoramesterek nevező egység — aki a leánykereskedelemben is nagy szerepet játszik — kiszemel magának egy-egy üzletet, ahol mint zongoramester szerződik, s utána néhány nappal megszökik egy-két leánnyal, akik aztán legközelebb külföldi lelketlen kufárok kezébe kerülnek».

Itt az összefüggés a zene és a leánykereskedelem közt. A zongoristák irtóhadjárata indítanak, amiből élnek, fő kenyérkeresetük — a prostitúció ellen.

Végtelen tragikomikum lappang a mozgalomban, de mégis valóság. Most a debreceni rendőrség is megkeresték lelepészésükkel és kéri, hogy tegyen intézkedéseket, kérje be a debreceni zongoramesterek könyveit, származásukról, állandó lakhelyük felől haigassa ki őket, ne engedjen a mozgalom érdekében más szerződni, csak egyesületi tagsági könyvvel rendelkező zongoristát, hogy Debrecen épügy, mint a többi magyar város, meg legyen védve a gyanus alakok, a zongoramesterek fiúval belopózkodó leánykereskedők előharcosa ellen.

A debreceni rendőrség a jövőben nyitvántartási könyvet vezet a zongoristákról, hogy egyesületi tagok-e vagy sem és ezzel el lesz érve a cél: Debrecenbe nem jöhet, a városban állást el nem foglalhat olyan zongoramester és áll zongoramester, aki mellékesen előharcosa. A leánykereskedelem veszélye egészen alá fog esőket Debrecenben, mert a legjobban ráutalt egység működése szigorú ellenőrzés alá kerül, s az erkölcsös és erényes vendégek is nyugodt bizalommal fordulhatnak a fekete öklülés művészek felé:

— Kérek egy valcort! Egy jó esődást!

Nyugodtak lehetnek. Korrekt dzenstímének kel álnak szemben..

SZINHAZ.

Ma kedden C) bérletben:

KIS SZÖKEVÉNY.

HETI MŰSOR:

Kedden: Kis szökevény, operett. C) bérlet. Szerda: Heidelbergi diákélet, szimfónia. Tanay Frigyes felléptével. A) bérlet.

Csütörtök: Gyurkovics leányok, vigjáték. Tanay Frigyes felléptével. B) bérlet.

Péntek: Válgunk el, vigjáték. Tanay Frigyes felléptével. C) bérlet.

Szombat: Pillangó k'saszszony, opera. Uj betanulással. A) bérlet.

Vasárnap délután: Tatárjárás, operett. Mérésékelt helyárrakkal.

Vasárnap este: Nemzetes asszony, vigjáték. Ujdonság. Kis bérlet.

Hétfő: Nemzetes asszony, vigjáték. B) bérlet. Előkészületre kitéztek: K's dobos, oe-p reff. Éva boszorkány, szimfónia. Frankfurtak, — szimfónia.

Kis szökevény. Ma este a Kis szökevény operett kerül színpadra. A szép zenéjű operett minden előadásával nagyobb és nagyobb közönséget vonz. Nagy része van az operett sikerében Borbély Lili, Máthé Gyula ügyes táncainak. — Ligei, Torda Erzsé, Belezny Margit és a többi szereplők igazán kiváló alakításának. — A Kis szökevény mai előadása iránt is nagy a érdeklődés.

Tanay Frigyes vendégjátéka. A heti műsor-nak kimagasló színházi eseménye lesz Tanay Frigyes, a Vígsház kiváló művészeinek vendégszereplése. A Vígsház kedvelt és népszerű művésze három este fog vendégszerepelni a debreceni színpadon. Évek óta nem játszott Tanay Frigyes a debreceni színpadon és csak természetesen, hogy mostani vendégjátékai iránt rendkívül meleg érdeklődés nyitvántul meg. A kedvelt vendég szerdán a Heidelbergi diákéletben, csütörtökön a Válgunk el vigjátékban és pénteken a Gyurkovics leányok vigjátékban fog fellépni. — Jegyeket az érdekes vendégelőadásokra a színházi pénztár előre árusít.

A jog- és pénzügyi bizottság ülése.

A város jog- és pénzügyi bizottsága ma délután fél 4 órakor a városháza kastáncteremben ülést tart, melyen a legközelebbi közgyűlés tárgysorozatát készítik elő. A napirend a következő:

Gyöngyösi Viktor színházi festő kérvénye fizetésének rendezése iránt.

A gazdasági bizottság javaslata Trencsénvárrégyének a fertőző hüvelyhurut kötelező gyógyításának elrendelése.

Ugyanez Moson vármegyének a husdrágaság enyhítése ügyében intézett felirata tárgyában.

A néhai Nagy Jánosné népkönyvtáralapítványára vonatkozó alapító oklevél benutítása.

A központi vásárcsarnok létesítésének ügye. M. kir. belügyminiszter leirata a szervezési szabályrendelet ügyében.

Kiss Sándor rendőrfogalmazó kérvénye fizetésének az új szervezési szabályrendelet 256. §-a X. fizetési osztály s fokozata szerinti folyósítása iránt.

A Wesselényi-tér 8-ik számú házastelek vételének ügye.

A gazdasági bizottság javaslata Fejér vármegye közönségének a gazdasági elődök és tudósítók részére félárú vasutjegy kedvezmény megadása iránt kelt feliratára vonatkozólag.

Ugyanez az egytel-kert és a külső ispotálylajos használatának kicserélése tárgyában.

Esztergom és Szabolcs vármegyék közönségének megkeresése a katonai beszállásoláshoz szülő törvény némely §-ának módosítása iránt intézett feliratának pártolása iránt.

Arad, Szekesfehervár és Komárom sz. kr. városok és több vármegye közönségének átrata a miniszterelnökhöz intézett feliratának pártolása iránt.

Arad város közönségének megkeresése az aparos törvény revíziója tárgyában Ugyanezen ügyben a debreceni ipartestület előterjesztése.

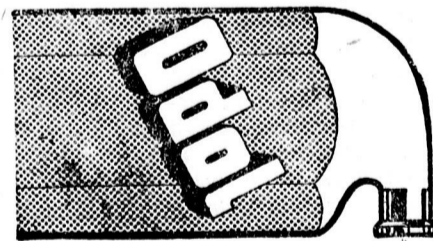
A gazdasági bizottság javaslata az Alföldi Gazdaegylet alapító tagság iránti kérelme tárgyában.

A helybeli kéményseprő mesterek kérvénye a kéményseprés iparról alkotott szabályrendelet módosítása iránt.

Nagyvárad város és Heves megye közönségének megkeresése a munkaadó és munkás közötti viszony szabályozása iránt a kormányhoz intézett feliratának pártolása iránt.

A Magyar Gyártárosok Országos Szövetségének kérvénye a város tagságának megújítása iránt.

Veres Sándor nyug. rendőr, özv. Kóker Guszttávné és özv. Hegyi Károlyné kérvénye nyugdíjleltményük, illetve kegydíjuk felemelése iránt. Egyéb esetleges folyó ügyek.

Az Odol világhírét egyedülálló tartós hatásának köszöni. Mig más szájvizek csak a szájöblítés kevés idejében fejtik ki hatásukat, az Odol az öblítésnél a fogakba és a szájnyálkahártyába beszívódik és még utólag sokáig hat, miután a száj kiöblített. Ezen különleges sajátsága folytán az Odol megakadályozza a szájbeli erjedési folyamatokat és így a fogak megromlása ellen hat.

Debrecen az állatvédelemért.

Az Állatvédő Egyesület alakuló gyűlése.

Vasárnap délelőtt 11 órakor folyt le a városi nagyteremben az állatvédő egyesület alakuló gyűlése szépszámu közönség részvételével.

Jelen voltak: Dr. Baltazár Dezső püspök, Domahidy Elemér főispán, Kovács József polgármester, Kovács Gyula alispán, a városi tanács Rostás István főkapitány, dr. Tüdös János, Tóby Józsefné, dr. Freund Jenőné, özv. Domahidy Mórné, dr. Burger Péterné, özv. Demetrovics Pálné, Burger Erzsébet, Székely Miczi, Hilda, Hartstein Klára, Demetrovics Duci, Domahidy Lili, Szabó Margit, Bert és Irén tanárné, Szögény János kir. tanácsos, Békessy János, dr. Burger Péter, Debreczeni Lajos, Csákos János, Herczeg János, Biczó Gyula, Publig János, dr. Hutirai József, dr. Szász Adolf, Debreczeni Jenő, dr. Szentes Zsigmond, Dávid Miklós, Loránt József, Kuthi Zsigmond, Berzöfői Somossy László, Gerő Dániel, László Domahidy, Steiner Jakab, Tóby József, Reitz János, Szántó Győző, Szőlősi Rezső, Hummel Aron, Dávidházy Kálmán, dr. Fráter Imre, dr. Zoltán, Csathó Zsigmond, L. J. S. Béla stb. Domahidy Elemér főispán üdvözlővén a megérkezőknek, megleghangon köszönetet mond az érkezőknek, bemutatja az állatvédő egyesületi tagok részéről, Fodor Árpád budapesti főgimnáziumi tanárt s felkéri előadást tartására.

Fodor Árpád tanár a központ üdvözlését követően, magas színvonalú előadást tartott az állatvédelemről, melynek befejeztével Domahidy Elemér főispán köszönetet mond a központ tagjainak és előzékenységéért.

A közgyűlés a földművelésügyi miniszterium felkérésére készült alapszabálytervezetet elfogadva, az esetleges módosítások eszközével a megalakítandó választmányt megbízza, melynek megtörténte után összehívandó közgyűlés az alapszabályokat véglegesen megállapítsa. Domahidy főispán javaslatára a közgyűlés az egyesület elnökéül dr. Baltazár Dezsőt javasolta egyhangú lelkesedéssel megválasztotta. Baltazár püspök az elnöki széket elfoglaló gyűlési beszédben köszönte meg a városi tanácsot.

Ezután a tisztkirat és választmányi lakitota a közgyűlés a következőképpen:
Társelnök: Domahidy Elemérné. Alnelnökök: Székely László, dr. Fráter Imre. Ügyvezető alispán: dr. Burger Péter. Titkár: Szabó Elek. Székely József. Pénztárnok: Publig Ernő. Székely dr. Csathó Sándor.

Férfi választmány: Domahidy Elemér, Kovács József polgármester, Körner Adolf főjegyző, Magoss György főügyész, Kovács Gyula főszékely, Pákozdy Sándor főjegyző, Rostás István főkapitány, dr. Tüdös Kálmán főorvos, Tóby Gábor erdőmester, Reitz János főállatorvos, Kemény Gyula, Márk Endre, dr. Tüdös János, Karay Sándor, dr. Löky Béla, Kerékgyártó Sándor, Pápay János, Biczó Gyula, Kuthi Zsigmond, Szele György, János Zoltán, Polgár József, Jóna János, dr. Fejér Ferenc, Szávay József, Letzter József, Kerpely Kálmán, dr. Besztercei Csánky Viktor, Berzöfői Vince, Than János.

Női választmány: Dr. Baltazár Dezsőné, Kovács Józsefné, Szikszay Gyuláné, Forrai Ernőné, Györgyné, Waingemheim Gyuláné báróné, Domahidy Sándorné, Demetrovics Duci, Fráter Erzsébet, dr. Balkányi Miklósné, dr. Irinyi István, Berger Mórné, Csanak Józsefné, Gerecs Kálmáné, dr. Magoss Györgyné, Kolbenhayer Kálmáné, dr. Czákó Zsigmondné, Sesztina Jenőné, Veszprémi Zoltánné, Wolf Jánosné, Hummel Klármné, gróf Waldeck Frigyesné, Kuncze Gusztávné, Koncz Aurélné, Bay Bertalané, Tóth Klármné, dr. Tüdös Jánosné, dr. Freund Jenőné, Domahidy Józsefné, dr. Burger Péterné.

A választmány megalakítása után a közgyűlés Domahidy Elemér főispánt, Kovács József polgármestert és Kovács Gyula alispánt az egyesület elnökéül választotta meg.

NAPIHIREK

Kinevezés. A miniszter Fehér Samu és Mártha Sándor utazatosoknak a XI-k fizetési osztály 3-ik fokozatából a XI-k fizetési osztály 1-ső fokozatába való sorozását megengedte és 400—400 korona pótlékot utalt ki részükre az utalvány alapján.

A Stencinger-ház helyének rendezése. — A tanács mai ülésén szóba került a Stencinger-ház botrányos állapotban lévő helyének a rendezése. A főmérnök kijelentette, hogy a Csapó-utcat a Nagytemplom előtt lévő térrel már ez ideig közelelvélményi terhére kockaköves kocsi-uttal köti össze: a gyalogjárók rendezése azonban még nem történt intézkedés. A Szilágyi-fele telek előtt nincs még járda, de ott építkezés lesz és így a főmérnök még ideiglenes tégla-járdával sem kívánj eljáráni. Majd lesz aszfalt-járda, ha a terület véglegesen rendezik. De meddig késik még ez a tervrendezés?

Eljegyzés. Fabinyi Leó dr. közjegyző-helyettes eljegyezte Voith Máriát, Voith Gerő székelyudvarhelyi bíró bájosa és szép leányát.

A katonai löporraktár helye. A katonai löporraktárnak új helyet kell keresni, mert a régi nem megfelelő. A polgári és katonai vegyes bizottság nem talált a kávéháznak megfelelő 760 méter közterületet a raktár helyének. Legalkalmasabb lenne még erre a célra az Apafája, de Tóby Gábor erdőmester erősen ellenzi a löporraktár területének itt való kijelölését. A tanács azonban áll podik meg, hogy továbbra is a vegyes bizottságra bízva az alkalmas terület kiszemelését, amelyet valószínűleg valahol a sámszenton fognak megtalálni.

Az új bérházak lejárata. A városi új bérházak területén helyiségekbe való lejáratok ellen állást foglalt a múltkor a tanács. A lejáratok ugyanis izléstelen módon nyilvános közterülettel lennének kapcsolatban és kényelmetlenek nagyban az utestre. Aczel Géza főmérnök a mai ponálta. A tanács azonban következetes maradt tanácsülésen ezen határozat felülvizsgálását proelső véleményéhez és a főmérnök indítványát elvetette. A főmérnök most már azt kérte, hogy legalább az építési bizottságnak adják ki a lejáratok tervét újabb felülvizárra, a tanács azonban így sem adott helyet a főmérnök kérésének.

A Péterfia-utcai honvédelktanya kitélepítése. A Péterfia-utcai honvédelktanya kitélepítése céljából már régóta tárgyal egy katonai és polgári vegyes bizottság. A tanács magáévá vette a bizottság javaslatát és a kaszárnyát a Nyulasra helyezik ki. Ez irányban fognak folyni tehát a munkálatok.

Elgázolta a vonat. Ma reggel rémes katasztrófa történt a Csapó-kertben. A Nyíregyháza felé menő személyvonat, amely 9 ór körül indul el a pályaudvarról, elgázolt egy idősebb embert. A vonat elindulása után úgy 8—10 perc múlva ért a Csapó-kert örházhoz. Mikor a vonat feltűnt a kanyarultnál, a szerelvény baktató Gulyás Mihály fuvaros és oly későn vette észre a veszedelemet, hogy kitérni nem tudott. Így történt, hogy a vonat Gulyást lehengerelte és oly súlyos sérülést ejtett rajta, hogy az első pillanatra halottnak hitték. A vonat tovább robogott s csak akkor vették észre, hogy a pályatest mentén fekszik eszméletlenül Gulyás. Az ör megnézte s azt tapasztalta, hogy Gulyás nem mozdul. A szerencsétlenség színhelyén nagy csődület támadt. Két óra hosszat már ott Gulyás sietakarva azon a helyen, ahova a vonat elvett. Úgy fél 11 órakor Gulyás mozogni kezdett a ponyva alatt. Nyössörgött és segítségért kiáltott. Erre az ór figyelmeztetés s telefonon értesítette a mentőket. A mentők kivonultak a szerencsétlen emberhez, aki első segélyben részesítettek. Majd beszállították a közpórházba s ápolás alá vették, de már nem lehetett segíteni rajta — meghalt. Az ügyészség megindította a legsúlyosabb körű nyomozást, amely hivatva van kideríteni, hogy a szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

Aratási szerződések. A földművelésügyi miniszter kérdést intézett a megyéhez, hogy mi van az aratási szerződésekkel? Az alispán válaszában kifejtette, hogy a megye a győrtokosai már kivétel nélkül megkötötték hajdumegyei munkásokkal a szerződéseket és így előreláthatólag az aratások békésen fognak lefolyni.

Cseke Miklós tragédiája. Debreczen városi társas életének egy kitűnő tagját, Cseke Miklós drt, Hajdúvármegyének árvaszéki ülnökét szomorú sors érte. Cseke Miklós, aki betegsége miatt keresett enyhülést Budapesten, a Váci-tér sétálva, olyan viselkedést tanúsított, amelyből nagyfokú idegbajról lehetett következtetni. A rokonszenves vármegyei tisztviselőt szanatoriumban ápolják. A hír Debreczenben szinte részvétet keltett. Azt hiszik azonban, hogy Cseke Miklós dr. súlyos sbajából meelőbb fel fog gyógyulni, mert erre az orvosok szerint remény van.

Hangverseny a Zenedében. A Zenede középosztályú növendékei vasárnap este hangverseny keretében mutatták be előhaladásukat nagyszámu, fényes közönség jelenlétében. Az előadott zongora, hegedű és énekszámok szébbnél-szebbek voltak és a közönség elig győzte tapsal honorálni a szereplők művészetét és készült-ségét. A siker orozslánrésze a Zenede kiváló tanáraira tillet, ki kéne tudásuka tárgyekenek átültetné a növendékekbe s önzetlen munkálkodással arra törekcsenek, hogy tanítványaik játékát művészi tökélyre emeljék. S hogy ez mennyire sikerült nekik, azt legfényesebben mutatja a hangverseny nagy sikere. A műsorból különösen kiemelendő Austerlitz Lillyke zongorajátéka. Ki Moszkowski «Pantomime» című darabját adta elő zenei tudásra valló készütséggel. Brilláns játék, jó technikája egészen elragadta a közönséget. Ugyancsak nagy sikert aratott Balázs Magda is, akinek temperamentumos, művészi játéka nagy tehetségre vall, úgy, hogy nagy jövőt jósolunk ezen bájos leánykának. A többi szereplők: Klein Boriska, Schiff Bella, Leskó Jolán, Pálffy Irén, Pálffy Piroška, Orosz Natália, Erős Erzsébet, Ungvári Margit, Dicsőfi Margit, Kurán Ilona, Bleyer Mártha, Lusztig József nagyszerű játékaival jól kiérdemelt tapsok t arattak. Végül külön meg kell emlékeznünk Füredi Irén és Haranghy Erzsike hegedű-duettjéről. Öröm volt nézni, hogy ezen bájos két gyermek milyen bámulatos ügyességgel és művészetel kezeli a vonót s mily bámulatos az összhangzat játékaiban. Az a lelkes taps, amit kaptak, megelégedéssei töltheti el bensőjüket.

Séta rendőrfelügyelettel? A rendőrség arra való tekintettel, hogy a Piac-utcat vasárnap cselédek és katonák lepik el és duhaj módon viselkednek, intézkedést tett, amely szerint a köznép a Széchenyi-utcában sétálhat. Bár ez a kérdés ilymódon való megoldása nem a legszerencsésebb, mert megjelölni a közönségnek, hogy hol sétáljon: az emberi mozgás szabadságába ütközik. Tegnap már mutatkozott az intézkedésnek eredménye. A Piac-utca mindkét oldalán meglehetősen kényelmesen lehetett közlekedni. A városháza oldalán fel és leszállt katonák és egyenruhás rendőrök, akik tapintatosan figyelmeseztették a főkapitány rendelkezéseire a sétálók. Az intézkedésről tudomást szerezték a szocialisták is, akik vasárnap délelőtt tüntető sétát rendeztek a Piac-utcán. Rendzavarás nem történt. Azt hisszük, hogy az utcai duhajkodást nésképpen is meg lehet akadályozni, mint például, hogy a rendőrség utca tőlől ki. Tessék a duhajkodókat feljelenteni és megbüntetni. Egy-két szigorú ítélet elveszi a kedvét a botrány okozó-jának.

A Nagymihályi Sör- és Malátagyár részvénytársaság képvisellete Debreczen és vidékére FISCHBEIN JENŐNÉL, Hatvan-utca 30. — Telefon 10—51. Különlegesség: Casinó-sör, világos és sötét, tökéletesen kőbányai mántára, ugyancsak Páter-sör, dus mántára tartalmazó fogva orvosilag ajánlva. Korona-, bajor- és dupla mántású sörökből naponként állandóan friss töltes. Szétküldés vidékre is.

Milyen idő várható? Változékony, hőmérséklettel és helyenként, főleg keleten megdélteni csapadékkal. Sürgönyprognozisa: Változékony hűvösebb, délen, keleten sok helyen csapadék. Déli hőmérséklet 14.8 C.

Érverés a pályaudvaron. A máv. raktárban visszamaradt különféle árucikkeket április 26-án árverezik el az állomástönökség. Az erre vonatkozó részletes jegyzék megtekinthető a kereskedelmi és iparkamara segédhivatalában, — ugyanilyen árverés lesz április 29-én Szolnokon is.

609. v. k. szám.
1912.

Árverési hirdetemény.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 374/5. 1912 számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Mezőlaborczi Takarékpénztár r.-t. részére a fizetett összeg betudásával 480 korona tőke, ennek 1908 év július hó 31. napjától számítandó 6% kamatai és az eddig összesen 105 korona 90 fill. perköltség erejéig 1912. évi február hó 25-én bíróilag le és felülfoglalt és 2520 koronára becsült 50 drb hordó, 100 drb sörös láda és egy zongorából álló ingóságok 1912 évi május hó 2-án, délután fél 4 órakor kezdetét veendő és Péterfia-utca 52 és Margit-túrdó telepen megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szűkség esetén becsáron alul is elfognak adatni. Me. jegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek elrendeltetik. Debreczen, 1912 évi április hó 5.

Oláh Géza,
bírói kikaldott.

Főpau u. hálygek legkedvezőbbébb szepítoszere
a FÖLDES-féle

MARGIT-CRÉME

Ezen kiváló arckenőcsöt az egész világon sok millió úrhölgy használja, mert a legújabb tudományos buvárlatok alapján készült arccrème és mert hirneves vegyészek állítása szerint ez a legjobb és teljesen ártalmatlan arccsépítő és finomító. A Margit-crém a bőr azonnal felveszi, miért is rögtön beáll a hatás mely valóban meglepő, gyors és biztos. A bőr teljesen átalakul tőle és az üde, telt, bársónysima s rózsásfehér lesz. Bár nap alatt eltűnnek ráncok, redők szep lők, májfoltok és mindennemű kiütések. A Földes-féle Margit-crème nemcsak szepíti az arcot, hanem ápolja és megóvja az időjárás, a nap és szél minden befolyása ellen. Utánzatoktól és hamisítványoktól óvakodjunk! Kapható az egész világon. Tegyelye 1 és 2 kor. Margit-szappan 70 fill. Margit-puder 1 K. 20 f. Készíti és postán küldi:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész, ARAD

KAPHATÓ: Debreczenben-Balázs Ödön, Grósz Nagy Ferenc, Jóna és Jóna drög, Mihalovics Jenő, Mauthner Alfréd, Muraközy László, Tóth Béla H-Szoboszlón Barbóc Zsigmond H.-Böszörményben Brcsey Gábor gyógytárakban.

MONA LISA
A VILÁG LEGJOBB OVSZERE
KAPHATÓ MINDENHITT
1 TUCAT ÁRA 5 KOR. 2 TUCATRENDELÉS NÉL FRANC?
FŐELÁRSITOK: GÁSPÁR TESTVÉREK
BAJUSZKÖTŐGYÁR BPESTI ERZSÉBET NEMZET 42
TÖRV. VÉDVE.

Ludesper János

!Megnyilt női, pipere csipke **Megnyilt!**
és rövidáru üzlete (Varosház épület)

Szalag, csipke, keztyü, ritikül, arcfátyol harisnya és

párisi ujdonságokban

Neubauer János

sodronyműgyáros

a Stenczinger-ház lebontása miatt
irodahelyiségét és raktárát

a gyártelepre helyezte át.

Debreczen, Kétmalom-utca 4. sz.

3761/1912. sz.

Hirdetemény.

Debreczen sz. kir. város Tanácsa a város tulajdonát képező Piac-utca 26-28. sz telkeken épülő bérházbeli üzlethelyiségek és lakások bérletét hat évre zárajánlati verseny árgyalás útján kivánja biztosítani. Miért is felhívja mindazokat, akik ezen épületben üzlethelyiséget, vagy lakást kívánnak bérelni, hogy ajánlataikat a polgármesteri hivataiban folyó 1912. évi május hó 4. napjának délelőtt 10 órájáig nyujtandók be.

1. Az ajánlat zártborítékban s a borítékon következő jelzéssel „Bérleti ajánlat a Piac-utca 26-28. sorszámú bérház bent megjelölt helyiségére” nyujtandó be, amennyiben azt ajánlattevő n m sajátkezüleg írta, aláírást két tanu előttemezésével tartozik hitelesíttetni.

2. Ajánlattevő ajánlatában tartozik kijelenteni, hogy a bérleti feltételeket ismeri s azokat magára nézve kötelezőnek elfogadja.

3. Tartozik az ajánlattevő az ajánlati összeg 10. %-ának megfelelő készpénzt, vagy óvadékképes értékpapírt bánatpénz gyanánt a város házi pénztárána elözetesen letétbe helyezni s a házipenzárnak erről szóló letéti elősmervényét ajánlatához mellékelni.

4. Ha az, a kinek ajánlata elfogadtartott, a Tanács által kiüzött időben a szerződést alá nem írná s a biztosítékot le nem tenné, bánatpénzét elveszti s kárára és veszélyére az a lakás vagy üzlethelyiség, amelyre ajánlata vonatkozott a Tanács által akár szabad kézből is másnak adáik bérebe. Az esetleges bérkülönbözetet az egész bérleti időről egy összegben anekül, hogy abba a bánatpénz beszámíttatnék, a városnak megítézni tartozik.

5. Ugy a helyiségek fekvését területét feltüntető vázlatrajzok, mint a bérleti feltételek a hivatalos órák alatt Dr. Vargha Elemér városi tanácsnoknál megtekinthető.

6. Az ajánlatok 1912. évi május hó 4-én d. e. fél 11 órakor a város-házának nagytanácsstermében bonlatnak fel.

7. A városi Tanács fentartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül szabadon válasszthasson.

Kelt Debreczen, sz. kir. város Tanácsának 1912. évi április hó 13-án tartott üléséből.

A városi Tanács.

Miért

Ne fogadjunk el
Má-à-ást!!!

csak Óriás

F E D Á K

Cipőcrém-et?

Mert

szép fényt ad

Mert

Elegnás tőle a lábbeli

Mert

puhán tartja

Mert

Nem rongálja

Mert

Vizhatlanná teszi

a bőrt

Mert a legkényesebb izlást

kielégíti és

Mert egy

Óriás Fedák

cipőcrém, mely 4-szer annyit tartalmaz,
mint egy 30 fillér-ért
más doboz

ebben a drága világban az egyedüli **olcsóság**

Legmegbízhatóbb HRABÉCZY Első Debreczeni Gőzmosó, Vegytisztító és Ruhafestő Gyár r.-t.

Gyár és központi iroda: Széchenyi-utca 42. szám. Telefon: 323. szám
 Fiókok: Csapó-u. 30. Telefon 668. Hatvan-u. 11. Telefon 578. Felvételi telep: Piac-u. 22. (Glück férfidivat üzlet.)

Elsőrangú biztosító társaság

nagy

vezérügynöksége betöltésre vár.

Nagy biztosítási állomány, régi bevált szervezés.

Jelentékeny jövedelem!

Tetterős, tevékeny és óvadékképes pályázók, ha nem is szakemberek, akik maguknak nagy jövedelmet és gazdag jövőt óhajtának biztosítani, szíveskedjenek zíranti kérvényüket eddigi életfolyásuk megjelölésével: „Nagy vezérügynökség 33761” szám alatt SCHWARZ JÓZSEF hirdetési irodájához Budapest, Andrássy ut czimezni.

Hirdetmény.

A református egyháznak a Hatvan-utca és Egyháztér szegletén levő telken épülő bérházban a földszinten raktárral és pincéhelyiségekkel ellátandó boltok, továbbá ugy a földszinten, mint az első-, második- és harmadik emeleten fürdőszobával, mellékhelyiségekkel ellátott modern lakosztályok lesznek, melyeknek bérletére a bérház építő bizottság az eddig is megnyilatkozott nagy érdeklődés folytán már most alkalmat ésoigáltat.

A tervrajzok az egyház hivatalában Nódy Béla levéltárnoknál, az építési irodában Tóth Istvánnál és Márton Imre ügyvédnél vannak letelve. Az érdeklődő közönség a hivatalos órák alatt tájékoztatást nyer a boltok méreteiről és tartozásairól, a lakosztályokról és mellékhelyiségekről, továbbá az előirányzott bérösszegekről. Az ajánlatok a bérösszeg 10 százaléka bñompénzül letételével nevezett urakhoz adhatók be, kik azokat határozás végett a bérház-építő bizottsághoz terjesztik.

A lakosztályok 1912. évi november 1-től adatkak bérbe; a boltok pedig 1912. évi augusztus 1-től, ez utóbbiak úgy, hogyha augusztu 1-ig az állványok elbonthatók nem lennének ezek lebontásáig legkésőbb november 1-ig a bérösszegeből husz százalék engedmény datik.

A bérház építő bizottság 1912-évi január hó 10-én tartott üléséből.

Bicsófi József
lelkészelnök.

Aki gyomorfájós, béltbeteg, étvágytalan, lesoványodáshoz hajlandós, használja a számos év óta jónak bizonyult **gyomorsót, Schaumann** gyógyszeresztől Stockerauban.

Aki szabályozni és épségben akarja tartani jó emésztését, használja a **Schaumann-féle gyomorsót**, tapasztalni fogja, hogy más szerek ellenében mily jól érzi magát.

Gyomorsero elvonítja azonnal a fölösleges gyomorsavat és előmozdítja az emésztést. Egy doboz ára 1 kor. 50 fillér.

Gyomorsó-pasztillák Kenyelmes s kellemes ugyanazon hatást teszik, mint a gyomorsó. — Ára tarsolyonként pncióval a 10 gyomorsó-pasztillával kor. 1.50. Postai szétküldés legkevesebb 2 doboz megrendésénél — utánvételt

Schaumann gyógyszerész
Stockerauban.

Kapható minden gyógyszerertárban.

Ujdonságok a téglaiipar terén!

Téglavetőgép, legújabb szabadalom! Helyettesíti a kézi vetést! Nem kell szakmunkás 1 lóval és 2—3 napszámmal napi termelés 5-7000 téglá

Téglajprések, golyós csapágygyal, gyűrűs keréssel. Az összes fogaskerek olajban futnak. Könnyű járás, legesakélyebb kopás!

Sza padalm. cselepvágo kézütek, maticák nélkül. Könnyű kezelés, biztos üzem!

Teljes téglagyári berendezések a legmodernebb kivitelben.

Specialitások: Porcellán, samotte és agyagárgyárak teljes berendezése.

Drezdai Mótorgyár Részv.-Társ.,
JAKOBIWERK OSZTÁLYA.

Vezérképviselet:

Gellért Ignác és Társa

Budapest, V., Koháry utca 4. szám.

A NÉMET CSÁSZÁR kadineni téglagyárának teljes berendezését gyárunk szállította. Gyors szállítás! Messzemenő jótállás!

Apró hirdetések.

Tíz szög 50 fill., mindeu további szó 5 fill.
Apróhirdetések előre fizetendők.

Bulorokai, konghaberendezéseket raktáron tart
Ba'nt József asztalos (Csapó) Berek-utca 8

HAJDUMEGYEI CIMTÁR kiadási joga 600 koronáért átruházatik. Tulajdonos: Pollák János Varga-u. 20. sz.

CSIZMADIAMESTEREK FIGYELMÉBE! Csizmaszárba való erős papiros jutányos árban kapható Darabos-utca 7 sz. alatt.

HAZCSÖVEK különféle nagyságban eladóak — Bővebbet a kiadóhivatalban

Lapkihordó asszonyok

lapunk kiadóhivatalában

felvételt neki.

Valódi brünni szövetek

az 1912. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény	1 szelvény 7 kor.
3.10 m. hosszú	1 szelvény 10 kor.
teljes formához	1 szelvény 15 kor.
Belső, nadrág és mellény	1 szelvény 17 kor.
elégendő, csak	1 szelvény 20 kor.

Egy szelvény teljes szalonnához 20.— (Kém, szelvény, féltűszővel, kristályos, szelvény, bennszelvény, gyári árakon kívül mint megkötés be aratni cég mindenütt ismert posztógyári raktár)

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és hőmentve.

Az előzők, a melyeket a megnevező övez, ha szelvényeket kíván szövet, kristályos, szelvény, bennszelvény, gyári árakon kívül mint megkötés be aratni cég mindenütt ismert posztógyári raktár

·: HIDVÉGER ANTAL ·: Foglalkozik
bank és váltóüzlete
Debreczen, Deák Ferencz-u. 13. sz.
TELEFON 416. szám.
az összes bankügyletekkel

Ha „FORHIN“-nal permetez,
mert a „FORHIN“ a sokszorta megjavított **BORDÓI KEVERÉK** kész állapotban!

Nagyon erősen tapad a nedves levélre is! Bármily harmatn l permetezhet vele! Semmi üledéke nincs! Számtalan elismerő nyilatkozat! Gyárjuk az eddig dr. Aschenbrandt szabadalmát képzett **REZENPORT** és **BORDÓI PORT** is. Kérjen ingyen és hőmentve leírást **FORHIN**-gyártól BUDAPEST VI. Váci-út 93.

I-SZOT kevesebb a gond,
II-SZOT kevesebb a munka,
III-SZOT kevesebb a munkabér!